

med Hensyn til Behandlingsmaaden. Naar jeg har nævnt, at det var ønskeligt at komme til et Resultat inden 1. April, er det, fordi det forekom mig at være min Pligt. Jeg ved, at der er stærk Uro i Faget, og at baade Mestre og Svende meget ønsker Sagens Gennemførelse, samt at man naturligvis meget ønsker den gennemført, inden Problemet giver Anledning til, at oprivende Konflikter opstaar i Faget. Hvis jeg ikke havde sagt dette, vilde jeg mene at have handlet urigtigt. Det staaer nu til Landstinget selv at afgøre, med hvilken Hast det vil fremme Sagen, og om det vil tage Hensyn til, hvad der foreligger af Opsigelse mellem Parterne.

Det ærede 10de tingvalgte Medlem gjorde ogsaa en Bemærkning om, at det var mærkeligt, at man just paa dette Omraade skulde afskaffe Natarbejde, thi det fandtes jo i mange andre Virksomheder, det ærede Medlem nævnte bl. a. Trykkerier. Det er fuldkommen rigtigt, jeg udtalte ogsaa, da jeg første Gang havde Ordet, at der finder Natarbejde Sted i visse andre Virksomheder. Noget af dette Natarbejde kan afskaffes paa samme Maade, som det foreslaas for Bageriernes Vedkommende, og jeg haaber, at Udviklingen meget snart vil gaa i den Retning. Andet derimod maa siges af samfundsmæssige Hensyn at være mere fornødent, det gælder saaledes Skibsfarten og forskellig andet, og der mener jeg, man maa tage samfundsmæssige Hensyn. For andre Virksomheders Vedkommende er der betydende tekniske Vanskeligheder ved Standsning; man maa naturligvis ogsaa tage Hensyn dertil og indrette sig saaledes, som man har gjort det ved Løven om de kontinuerlige Virksomheder, med Hensyn til den Fritid, der maa levnes Arbejderne, og man maa gøre, hvad der i øvrigt kan gøres for at raade Bod paa de uheldige Forhold, som Natarbejde medfører. Men i Virksomheder, hvor intet saadant samfundsmæssigt Hensyn eller Hensyn til betydende tekniske Virksomheder spiller ind, forekommer det mig ganske urimeligt at ville opretholde Natarbejde og afstedkomme de Ulemper, som det ganske afgjort medfører for de Familieforsørgere, der er henviste til dette Arbejde, og som det derigennem ogsaa medfører for Samfundet. Der er fornuftigvis ikke Tvivl om, at Samfundet som Helhed lider under, at Familielivet er slet, at Kulturen i disse Arbejderhjem lider under, at Børneopdragelsen er mindre god, og at dette før eller senere vil hævne sig paa hele Samfundet.

Det ærede Medlem (Jørgen Berthelsen) nævnte, som sagt, Trykkerierne. Jeg har i Folketinget udtalt, at det forekom mig naturligt at tage disse Sager en for en. Naar Løven om Afskaffelse af Natarbejde er gennemført for Bageriers Vedkommende, vil jeg med den største Glæde imødekomme det ærede 10de tingvalgte Medlem og fremsætte et Lovforslag, som ophever Natarbejde for Trykkerier. Samfundet har ingen som helst Interesse i, at Aviserne skrives og trykkes om Natten, de kan lige saa godt skrives og trykkes om Dagen og komme Læserne i Hænde paa et andet Tidspunkt end om Morgenen. Der er ikke nogen Samfundsinteresse, som kræver Natarbejde opretholdt i disse Virksomheder. Men Trykkerierne sorterer ikke under Bageriløven, og da der nu eksisterede en Lov, som regulerer Arbejdsforholdene i Bagerier, var det naturligt at knytte Bestemmelser om Natarbejdes Ophør som Ændring til den bestaaende Bagerilov. Naar Rigsdagen har vist sin Villie til at reformere paa dette Omraade, skal det ærede Medlem, som sagt, hurtigt blive imødekommet med Hensyn til Trykkerierne, og hvis der er andre Bedrifter af lignende Art, i hvilke der finder Natarbejde Sted, er jeg i høj Grad villig til at følge efter med Forslag om dets Afskaffelse i disse. Jeg skal tilføje, at naar Bagerivirksomhederne er taget først, forekommer det mig meget naturligt, thi med Hensyn til Samfundsinteresse rangerer Trykkerier og Bagerier ikke blot lige, men Befolkningens Interesse i en god Rønligheds- og Sundhedstilstand er større, naar det drejer sig om Bagerier, og Urenlighed trives lettere om Natten end om Dagen. Det er fuldkommen rigtigt, hvad det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds (Leerbeck) pegede paa, at der er et særligt Hensyn at tage, hvor det drejer sig om Fremstilling af Levnedsmidler. Det er ikke ukendt, at mange Bagerier ogsaa tager Gaardspladser o. l. i Anvendelse i visse Timer af Døgnet. Jeg boede en Gang i en Ejendom, hvor der var Bageri i Kælderen, og hvis man lidt sent paa Aftenen eller om Natten kom ned i Ejendommens Gaard, løb man Fare for at træde i Pladerne med Kager og Boller, som var stilledede ud i Gaarden, og naar man saa godt efter, opdagede man, hvorledes Rotter og Mus rendte rundt i Bolledejgen og alle de Lækkerier, der næste Morgen serveredes for Befolkningen som friske og nybagte. Naa, det var jo ogsaa friske og nybagte Ting, men sikkert er det, at dette uren-